



MINISTERUL EDUCAȚIEI

Institutul de Lingvistică al Academiei  
Române „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”

# Olimpiada de Lingvistică din România

Etapa județeană — 3 martie 2023

Secțiunea Exercițiu B

- Ascultați cu atenție supraveghetorii și urmați instrucțiunile acestora.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore. Setul de probleme are patru pagini și conține trei probleme. Puteți rezolva problemele în orice ordine.
- În timpul concursului este interzisă folosirea oricăror materiale scrise sau tipărite, precum și a oricărui ajutor din exterior.
- Formularele de răspuns se găsesc la finalul fiecărei probleme. Formularele se vor închide automat la ora 17:00. **Asigurați-vă că ați trimis formularele înainte de expirarea timpului de lucru.**
- Dacă aveți întrebări în legătură cu oricare dintre probleme, ridicați mâna și întrebați unul dintre supraveghetori. Supraveghetorul va consulta membrii juriului înainte de a vă răspunde.

Setul de probleme trebuie ținut confidențial până la publicarea acestuia pe pagina de Facebook a olimpiadei. Este interzisă divulgarea sau discutarea problemelor online până atunci.

**Problema nr. 1 (100 de puncte).** Se dau câteva enunțuri în *limba I* și traducерile lor în limba română în ordine aleatorie:

- |                           |                                |
|---------------------------|--------------------------------|
| 1. Nésáaho'sóéhéme        | a. El nu a mâncat.             |
| 2. Émane                  | b. Ei (inanimat) nu sunt mici. |
| 3. Námésehe               | c. Eu nu am lucrat.            |
| 4. Éśámésehéhe            | d. El (inanimat) e mare.       |
| 5. Násáahotse'ohéhe       | e. Voi sunteți înfometați.     |
| 6. Námanéme               | f. Ei (inanimat) nu sunt uzi.  |
| 7. Étahpe'o               | g. Eu am mâncat.               |
| 8. Nésáamanéhe            | h. El (inanimat) nu e mare.    |
| 9. Éśáahe'kóováhánehotse  | i. El a băut.                  |
| 10. Némésehéme            | j. El (inanimat) e ud.         |
| 11. Émaneo'o              | k. Voi nu ați dansat.          |
| 12. Náháeana              | l. Voi ați mâncat.             |
| 13. Éśáatahpe'óhane       | m. Ei au băut.                 |
| 14. Néhotse'ohé           | n. Eu sunt înfometat.          |
| 15. Éśáatšeške'óhánehotse | o. Tu nu ai băut.              |
| 16. Néháeanáme            | p. Ei nu au mâncat.            |
| 17. Étahpe'ónestse        | q. Tu ai lucrat.               |
| 18. Éhe'kóova             | r. Noi am băut.                |
| 19. Éśámésehéheo'o        | s. Ei (inanimat) sunt mari.    |

(a) Determinați corespondențele corecte.

(b) Traduceți în limba română:

- |                      |                   |
|----------------------|-------------------|
| 20. Ého'sóe          | 22. Éháeanao'o    |
| 21. Éśáahe'kóováhane | 23. Násáamanéhéme |

(c) Știind că **henésóne** = *a avea un copil*, traduceți în *limba I*:

- |                            |                                 |
|----------------------------|---------------------------------|
| 24. Ei au un copil.        | 27. Ei (inanimat) sunt mici.    |
| 25. Voi nu aveți un copil. | 28. Ei (inanimat) nu sunt mari. |
| 26. El nu este mic.        |                                 |

—Bianca Gănescu

**Problema nr. 2 (100 de puncte).** Se dau câteva egalități scrise în *limba II*:

1.  $\text{ià:ia'k}^2 = \text{ià:ia'k} \text{ áhsen niwáhsen}$
2.  $\text{ià:ia'k} = \text{áhsen} + \text{áhsen}$
3.  $\text{tékeni iawén:re} = \text{ià:ia'k} \times \text{tékeni} = \text{tékeni} + \text{oié:ri}$
4.  $\text{sha'té:kon} = \text{oié:ri} - \text{tékeni}$
5.  $\text{kaié:ri} + \text{wisk} = \text{áhsen}^2 = \text{tékeni} + \text{tsá:ta}$
6.  $\text{kaié:ri tewáhsen} = \text{kaié:ri} \times \text{ià:ia'k}$
7.  $\text{kaié:ri} \times \text{wisk} = \text{tékeni} \times \text{oié:ri} = \text{tewáhsen}$
8.  $\text{áhsen} \times \text{tewáhsen} = \text{ià:ia'k niwáhsen}$

(a) Scrieți egalitățile (1—8) cu cifre arabe.

(b) Scrieți următoarele egalități în *limba II*:

i.  $24 - 6 = 18$

ii.  $7 + 3 = 10$

iii.  $40 : 8 = 5$

(c) Scrieți următoarele numere cu cifre arabe:

iv.  $\text{ia'k tewáhsen}$

vi.  $\text{tsá:ta sha'té:kon niwáhsen}$

v.  $\text{áhsen iawén:re}$

—Ioana Bouroș

Se dau câteva enunțuri în *limba III* într-o transcriere simplificată și traducerile lor în limba română:

- |                                     |                                        |
|-------------------------------------|----------------------------------------|
| 1. <b>rahaz mebrehe diqyhe gale</b> | <i>Copilul și-a spălat dintele.</i>    |
| 2. <b>lehemk diqyho mer</b>         | <i>Mi-am atins burta.</i>              |
| 3. <b>sotede menhi mer</b>          | <i>Burta mea s-a umflat.</i>           |
| 4. <b>derefk diqyho ri</b>          | <i>Mă mănâncă capul.</i>               |
| 5. <b>kohom menhi qeqed</b>         | <i>El mi-a scărpinat mâna.</i>         |
| 6. <b>rahaz sibeb diqyho fikha</b>  | <i>Bătrânul mi-a spălat hainele.</i>   |
| 7. <b>set dahtar menhi nahrer</b>   | <i>Doctorul mi-a examinat nasul.</i>   |
| 8. <b>rahazk diqyho seyyara</b>     | <i>Mi-am spălat mașina.</i>            |
| 9. <b>lehemk diqyhe sahan</b>       | <i>Eu i-am atins farfuriile.</i>       |
| 10. <b>galig dahtar menhi gale</b>  | <i>Doctorul mi-a vindecat dintele.</i> |
| 11. <b>rahaz dahtar mey ri</b>      | <i>Doctorul i-a spălat capul.</i>      |
| 12. <b>kohomk mey mer</b>           | <i>Eu i-am scărpinat burta.</i>        |

(a) Știind că **qezah** înseamnă *a dura*, traduceți în limba română:

- |                                     |                                   |
|-------------------------------------|-----------------------------------|
| 13. <b>lehem sibeb menhi ri</b>     | 16. <b>qezahk diqyho mer</b>      |
| 14. <b>rahaz mebrehe diqyhe mer</b> | 17. <b>rahazk diqyhe fikha</b>    |
| 15. <b>sotede mey nahrer</b>        | 18. <b>lehem dahtar diqyhe ri</b> |

Se mai dau câteva cuvinte în *limba III*:

**migmimo** = *creangă*

**qidhen** = *ureche*

(b) Traduceți în *limba III*:

- |                                           |                                          |
|-------------------------------------------|------------------------------------------|
| 19. <i>Doctorul i-a vindecat urechea.</i> | 22. <i>Mi-am scărpinat mâna.</i>         |
| 20. <i>El mi-a atins creanga.</i>         | 23. <i>I-am spălat farfuria.</i>         |
| 21. <i>Pe bătrân la mâncat urechea.</i>   | 24. <i>Copilul mi-a scărpinat capul.</i> |

(c) Următoarea propoziție poate fi tradusă în limba română în două moduri:

25. **set mebrehe diqyhe migmimo**

Indicați ambele traduceri.

—M.S.Bulah

Formular de răspuns: <https://bit.ly/3KMZun7>

**Editori:** Ioana Bouroș, Valentina Cojocaru, Bianca Crișan, Nicoleta Dobrică, Diana Harambaș, Paul Helmer, Dan-Mircea Mirea, Eric Moroșan, Vlad A. Neacșu (editor tehnic), Bianca Negreu, Rareș Polenciuc, Roxana Preda (Dincă), Denis Siminiuc, Emilian Toma, Mihai Tomoioagă

Succes!